

V ozdobené škole bylo krásně. Okna, dveře, Kristus na zdi — jedna chvoj — na stole ohromné kytice z lučního a lesního kvítí — děti všecky jak obrázky — kněží, rodiče, páni — hrabě, hraběnka — a za stolem na katedře sama biskupská milost dávala školákům otázky. Nebyly těžké.

Vytrvale hlásil se Hložek Jan.

Ale ku podivu! Pan biskup — jako by Hložka ani nebylo, a ač seděl v lavicích »něprvnějších« — ani neviděl divokého jeho hlášení — neukázal bílým, tlustým svým prstem na Hložka Jana. Snad že ho pro skrčenou jeho postavu opravdu neviděl, snad že se mu příliš kožené, zvířecí tahy v obličejí Janově nehrubě líbily.

Právě dala biskupská milost otázku o sedmém přikázání božím, ale nějak zapentlenou, že k ní bylo třeba bystřejšího důvtipu než na všechny, které předcházely... Hlásil se ten, hlásil se onen, děvčata i chlapi — ale žádná odpověď nezněla tak, jak si ji přála slyšet jeho biskupská milost. Tváře se ohleduplně usmívaly, i pan biskup byl v jakýchsi rozpacích — — —

Tu už Hložek Jan vvvststal, vymrštil ruku do vzduchu a za napiatého ticha z tlumy nahnýbajících se těl vyjelo pojednou:

»Pane biskupe, mě vyvoléte!«

Biskupská jeho milost se usmála a ukázala měkkounkým prstem na Hložka Jana.

Hložek Jan jasným a zvučným, dnes také jaksi vymvřtým a zjemněným hlasem odřikal všechno po pořádku, jak a co všecko sedmé přikázání boží zapovídá a prikazuje, a vítězně rozhlédl se po hlavách všech směřících se panáčků.

A bylo mu divné, proč se tak »řehocó?« Přece odpověděti došel — — —

Nejraději měl Honza koně a pastvy na podzim.

Také koupele v obecním rybníčku v létě patřily k vvoleným jeho zábavám. Bály-li se všecky děti do rybníčku vlézt, aby je nestihl učitel, Honza jistě se nebál, a kdykoliv si smyslil, šel tělo své oblažít v špinavé lázni brodídla uprostřed návsí, kam navěčer zavádějí koně.

»Počké, já to řeknu! Dostaneš!«

»A nechtí!« strhal Honza hazardně kazajku se sebe a hup dolů. Teprv z vody, střikající na všecky strany světa, křičel na břeh: »Šak ešti to veslepičíš, hubu ti roztrhnu haž po huši,« dodal a zmizel pod hladinou, rozhrnuje vodu svými údý jak obojživelník. Tak dlouho jak on nedvedl nikdo vytrvati pod vodou — — — Hastrman...

Pěkně se to Honzovi válelo v rybníčku. Kalisko bylo sluníčkem vyhráté jak v hrníčku. Z rozpusstlosti celý se ještě pomazal blátem od paty až po hlavu.

»Chlapi, tak vepadá satanáš,« volal na břeh, strašně vyvaluje oči z bahnem počerněné tváře a vztyčil se z brodídla: — bahno tak s něho crčkem stékalo dolů.

»Ja, satanáš...« odpověděl mu kdosi. »Pan učitel ide.« Hložkovy oči se rozlítly po dědině a zahlédly na silnici učitelova psíka »s téma šmatlavěma nohama«.

Honza už nečekal.

Vylít z rybníčku, posbíral kabát, kalhoty a svou beztak uspiněnou košili, přitiskl všecko do břichatě, zabláčené náručí, a to sluníčko jen po něm blýskalo, jak úpr-

kem se rozlíl přes dědinu a rovno do mezírky Hrabáčkova statku.

Učitel jen holí mu pohrozil... Za chvíli zašel i se šmatlavým psíčkem.

Teprv potom vrátil se Honza k rybníčku.

Přece musil to bahno se sebe oprat!

Na druhý den po škole, právě když se učitel chystal Hložka předvolat, co to zas vyvedl, vešla tetička Sěkorka.

»Pane hučitel, já hjim du žalovat. Totok huž není k vydržeň s tēm Hložkovēm Honzól Jakživ sem neviděla takovýho zlýho školáka. Kdejakó týčku nám v plotě hukroti a večera mýmu dítěti — z vodpuštění, hnoja do hubičke nacpal a hutekl. Děti šak to viděle.«

»Musíte to taky jeho mamince říct.«

»Tá?! I tam já nepudo. To bech se dostala — — —!«

Došlo k soudu.

Honza nenamítal ani slova. Všecko byla dokázaná pravda a on sám se k tomu mlčky znal. Zapial oči do učitelových kolen a stál lhostejně, jako by celá ta událost s děckem nestála za ten křik. Jen poškrábával jedním ramenem, jako by něco s něho shazoval.

Učitel sáhl k poslednímu prostředku. Ostatní už beztoho vyšly všecky na marno.

Byla to dobře vyschlá lískovka a ležela pro všecky případy na skřini za malovanými zvířaty.

Janek se zasklebil a nejspíše mrskl očkama po učiteli...

»Pane hučitel,« stáhl malomocně ruce vzad — — »já to huž dělat nebodo!« — —

Dal se do řvaní. Lískovka prášila kalhoty — Honza jen říval. Lískovka přestala, ale nepřestal řvát Honza. Řval

i potom ještě, když lískovka dávno už zas ležela za malovanými zvířaty. Bylo patrnó, že řvaním chce vzbouřit celou dědinu.

»Že tě zavřu do chlávkal«

Janek řval za dva.

Učitel sám se toho řvaní zděsil. Vstrčil Honzu do prázdného dřevníku, zamkl na zámek a šel k obědu.

Po obědě učitel Hložka pustil.

Šel s hlavou uraženě vztýčenou a odpoledne do školy už nepřišel.

Jen děti žalovaly, že Honza do školy chodit nebude.

»šak pré počké, potvoro, to se ti nevyplatí! Mamínka pudó na hémanství žalovat, a do škole že chodit nesmím, dež su tam bité.«

Tenkrát to bylo, když učitel nad Hložkem vzdal se všech nadějí a ke všem hříchům do rubříky poznámek připsal:

»a vůbec žák nemravný.«

LESŇÁCI

Na den sv. Křtyšpína.

Hospodáři ujiždějí do polí, dědinou trousí se vliáčky zahalené ženské.

Jdou na poslední zbytky řepy.

I kozky se rozlezy zas po stráni, nad dědinou v přími modrošedé a jako pomazané oblohy vysoko vzduchem vlají křídla havraní.